Wprowadzenie do programu SolidWorks

Uruchamianie programu

Po uruchomieniu programu SolidWorks pojawia się okno bez otwartego pliku.

Menu może występować w dwóch postaciach (rysunek 1.1):

Nierozwiniętej.

Rozwiniętej.

Style pinezki:

Pinezka niewciśnięta — element (np. menu) będzie ukrywany, gdy wskaźnik myszy będzie poza elementem.

Pinezka wciśnięta 🔛 — element będzie zawsze widoczny.

Otwierając nowy plik, należy wybrać jeden z poniższych widoków.

Widok Początkujący (rysunek 1.2).

Widok Zaawansowany (rysunek 1.3).

Wyróżniamy następujące podstawowe dokumenty programu SolidWorks:

Część — przeznaczony do projektowania części. *Część* może składać się z jednego lub wielu obiektów bryłowych. W dokumencie *Część* można wykonywać również konstrukcje blaszane (z możliwością rozwinięcia blach) oraz konstrukcje złożone z kształtowników znormalizowanych w ramach konstrukcji spawanej. Istnieje również możliwość modelowania za pomocą powierzchni.

	Nowy dokument Se	olidWorks	
Część	reprezentacja 3D pojedync:	zego komponentu pr	ojektu
Złożenie	aranżacja 3D części i/lub in	nych złożeń	
Rysunek	rysunek techniczny 2D, typo	wo części lub złożen	ia
Zaawansowany	ОК	Anuluj	Pomoc

Rysunek 1.2. Okno Nowy dokument, widok Początkujący

Złożenie — przeznaczony do wykonywania zespołu złożonego z kilku części. W dokumencie *Złożenie* można wykonywać analizę poprawności złożenia (np. sprawdzenie przenikania części, analiza możliwości ruchu mechanizmu). W programie wyposażonym w odpowiednie dodatki można przeprowadzić analizę kinematyczną i dynamiczną projektowanego złożenia.

Rysunek — służy do wykonywania dokumentacji technicznej przeznaczonej do wydruku. *Rysunki* zazwyczaj wykonywane są na podstawie modeli części lub złożeń, ale mogą być również wykonywane bezpośrednio w module *Rysunek*. Na podstawie modelu części lub złożenia można wykonywać przekroje, wyrwania, zestawienia części itd.

Po wybraniu dowolnego rodzaju dokumentu otwierany jest nowy plik. Wygląd okna programu zależy od rodzaju dokumentu.

Okno programu na przykładzie dokumentu Część

Na rysunku 1.4 przedstawione jest okno programu po otwarciu dokumentu Część.

Rysunek 1.4. Okno programu na przykładzie dokumentu Część

Przeglądarka jest podzielona na karty, których nazwy przedstawia rysunek 1.5.

Opcje programu

Ustawienia programu SolidWorks mogą być zmieniane w oknie dialogowym *Opcje*, wywoływanym z menu *Narzędzia/Opcje* lub po kliknięciu przycisku *Opcje* (bez rozwijania listy) (rysunek 1.6).

Opcje systemu — dotyczą ustawień ogólnych programu, takich jak lokalizacje plików szablonów, kolorystyka obszarów roboczych, język programu (standardowo jest dostępny również język angielski). Ustawienia systemu dotyczą wszystkich otwartych plików.

Właściwości dokumentu — dotyczą jednego otwartego dokumentu. Można zmienić np. standard projektowania, jednostki, czcionkę notatek i wymiarów itp.

Po uruchomieniu dokumentu *Część* standardowo dostępne są trzy płaszczyzny (rysunek 1.8) (mogą być niewidoczne).

Rysunek 1.8. Plaszczyzny konstrukcyjne dokumentu

Elementy drzewa operacji mogą być ukryte, w zależności od wybranych opcji — w celu zmiany należy kliknąć prawym przyciskiem myszy poniżej drzewa operacji (rysunek 1.9) i wybrać *Ukryj/pokaż elementy drzewa*.

Rysunek 1.9. Wywołanie okna Ukryj/pokaż elementy drzewa

Drzewo operacji może zostać podzielone (rysunek 1.10). Podziału panelu drzewa można dokonać, przeciągając górę panelu (tzw. belkę podziałową) wskaźnikiem w kształcie ≑.

Można też usunąć podział — w tym celu należy przeciągnąć górną krawędź (belkę podziałową) dolnego panelu do końca w górę lub dwukrotnie kliknąć krawędź górę panelu w położeniu wskaźnika jak na rysunku 1.10.

Po wybraniu polecenia z paska *Operacje* (np. *Lustro* — dostępne, gdy istnieje już zamodelowana bryła) w miejscu drzewa operacji pojawia się *Menedżer właściwości operacji* (rysunek 1.11)

Rysunek 1.10. Przykład podziału panelu drzewa operacji

Wówczas drzewo operacji dostępne jest jako drzewo wysuwane w obszarze graficznym. Należy kliknąć przy nazwie pliku. Przezroczystość (lub jej brak) drzewa rozwijanego można ustawić w *Opcjach systemu/Drzewo operacji*.

Zmianę położenia *Menedżera poleceń* (np. w wyniku przeciągnięcia myszą) można anulować, przeciągając panel *Menedżer poleceń* na prostokątną ikonę położenia — w tym celu należy chwycić za pasek nazwy (rysunek 1.12). W podobny sposób można zmienić położenie *Menedżera właściwości*, który pojawia się przy aktywnych poleceniach.

W tabeli 1.1 zestawiono przykłady skrótów klawiaturowych ukrywających lub wyświetlających elementy okna programu.

Klawisze skrótów ukrywających lub wyświetlających elementy okna programu

Klawisz	Działanie
F9	Ukrywa i wyświetla drzewo operacji.
F10	Ukrywa i wyświetla paski narzędzi.
F11	Tryb pełnego ekranu, ukrywa menu, pasek stanu i drzewo operacji.

Do zmiany widoku pasków narzędzi służą opcje w menu wyświetlanym po kliknięciu dowolnego przycisku prawym przyciskiem myszy (rysunek 1.13).

Rysunek 1.13.

Podstawowa zmiana widoku pasków narzędzi

*	Menedżer poleceń CommandManager
~	Użyj dużych przycisków z tekstem

Poniżej (rysunek 1.14) przedstawiono paski narzędzi po wyłączeniu opcji *Menedżer poleceń* (niektóre polecenia mogą być w danej chwili niedostępne). Można więc pracować w programie bez używania *Menedżera poleceń*, korzystając z wybranych pasków narzędzi.

Paski narzędzi można wyświetlić lub ukryć po kliknięciu prawym przyciskiem myszy dowolnego przycisku na pasku narzędzi — zostanie wyświetlone menu (rysunek 1.15), w którym można pokazać lub ukryć pasek, lub też wywołać polecenie *Dostosuj* (paski narzędzi) bądź *Dostosuj menu*.

Rysunek 1.15.
Dostęp do polecenia
Dostosuj menu

9	▲
k	Konstrukcje spawane
2	Szkic
	Dostosuj
	Dostosuj menu
	•

Może istnieć konieczność przewinięcia menu — służą do tego trójkąty na górze i dole.

Więcej ustawień pasków narzędzi znajduje się w oknie *Dostosuj*, które można wywołać z menu *Narzędzia/Dostosuj*.

Poniżej przedstawiono okno *Dostosuj* (rysunek 1.16) z widoczną kartą *Paski narzędzi* — zaznaczone są paski widoczne i niewidoczne. W oknie można również ustawić rozmiar przycisku, rozmiar tekstu i sposób prezentacji etykiet narzędzi (przycisków).

Dostosowanie menu polega na wyłączeniu lub włączeniu polecenia (bądź grupy poleceń) z menu. Po rozwinięciu menu wyłączone polecenia nie będą widoczne. Czasem warto wyłączyć widoczność nieużywanych poleceń w przypadku niskiej rozdzielczości ekranu (rysunek 1.17).

Rysunek 1.16. Okno Dostosuj		D	ostosuj			?	×
Onio Zosiosky	Paski narzędzi Paski narzędzi Włącz menedże Użyj dużych Ś Geomet Konstru Menedź	Paski podreczne era poleceń Command a przycisków z tekstem tria odniesienia akcje spawane ter ruchu Motion	Polecenia ^{Manager} Manager	Menu Oprje Rozn Rozn U:	Klawiatura niar przycisku	Gestv mv	szv D
Rysunek 1.17. Wyświetlanie lub ukrywanie elementów menu	 ✓ [™] Operacj ✓ [™] Szkic □ [®] Złożeni 	e y y y y y y y y y y y y y y y y y y y	Dodanic/Ba Wytnij Operacje Szyk/Lustro Operacja mo	za D <u>c</u> owania	kaž etykietki nar. syj dužych etykiet	zędzi .ek narzędzi	

Skrót klawiaturowy	Działanie			
Obracanie rolką myszy	Powiększa lub zmniejsza widok modelu.			
Ruch myszą z wciśniętym środkowym przyciskiem	Obraca model.			
Kliknięcie płaskiej ściany bryły lewym przyciskiem myszy				
 I I	Ustawia ścianę modelu równolegle do ekranu.			
Spacja	Wyświetla okno orientacji widoków, np. polecenie <i>Normalny do</i> ustawia szkic normalnie do linii wzroku.			
Klawisze strzałek na klawiaturze	Obraca widok o kąt określony w Opcjach.			
Shift+klawisze strzałek na klawiaturze	Obraca widok o kąt 90 stopni.			
Ctrl+środkowy przycisk myszy	Przemieszcza widok bez zmiany powiększenia.			
Shift+środkowy przycisk myszy	Powiększa widok podczas ruchu myszą.			
róty klawiaturowe — ciąg dalszy				
Skrót klawiaturowy	ziolonio			

Skrót klawiaturowy	Działanie
F	Dopasowuje powiększenie tak, aby wszystkie elementy modelu bądź szkicu były widoczne.
F5	Przełącza widoczność filtrów wyboru.
X	Włącza lub wyłącza filtr wyboru ścian, np. jeżeli zostanie włączony filtr ścian, nie można wybierać innych elementów, np. krawędzi.
G	Włącza szkło powiększające.
Delete	Usuwa zaznaczony element.
Shift+C	Zwija drzewo operacji.

Element (np. płaszczyzna) jest widoczny na ekranie, jeżeli są spełnione dwa warunki:

W drzewie operacji element ma właściwość Widoczny.

W menu *Widok* ustawiona jest widoczność danego elementu (rysunek 1.18). Widoczność elementu może zostać zmieniona na pasku przezroczystym (rysunek 1.19).

1	6
	Widok

Q	Przerysuj Ctrl	+R		
	Przechwytywanie ekranu	•		
	Tryb wyświetlania	•		
	Modyfikuj	•		
	Światła i kamery	•		
	Ukryj wszystkie typy			
8	Płaszczyzny			
9	Ruchome płaszczyzny przekr	oju		
4	Osie			
\$	Tymczasowe osie	1	📌 Relacje szkicu	
*	Początki układów współrzędr	nych	Kalkomanie	
*	Układy współrzędnych		Błędy połączeń adnotacji	
સુ	Krzywe		Zmienne połączeń adnotacji	
2	Szkice			
	Szkic3D	•	Ukryj / Pokaż obiekty	
8	Siatka		Paski narzędzi	٠
A	Wszystkie adnotacje		Obszar roboczy	•
pn.	Nazwy wymiarów		Pełny ekran	F11
ŧ	Punkty	[Obszar drzewa operacji FeatureManager	F9
6	Punkty wyznaczania trasy	[Paski narzędzi 	F10
Ş	Linie neutralne	[Okienko zadań 	
8	Światła	[Menedzer ruchu MotionManager	
30	Kamery	[Y Pasek stanu	
-	Ścieg spoiny			
	Śradak manu		Dostosuj menu	

Rysunek 1.19. Zmiana widoczności elementów na pasku przezroczystym

Na rysunku 1.18 przedstawiono menu *Widok*, zaznaczona jest widoczność m.in. elementu *Okienko zadań*.

Elementy konstrukcyjne mogą być wyświetlane lub ukrywane za pomocą poleceń paska przezroczystego (rysunek 1.19).

Sposób prezentacji modelu można określić na przezroczystym pasku znajdującym się w obszarze graficznym (rysunek 1.20).

🎒 • 🚳 • 🖓 • 🕲 • 🗇 • 60 • • 🕘 🔬 • 👰 •			
Cieniowany z krawędziami			
Cieniowany			
Ukryte linie usunięte	0	Cienie w trybie cieniowania	
Ukryte linie widoczne		Okluzja otoczenia	
Przedstawienie krawędziowe		Perspektywa	
	 Cieniowany z krawędziami Cieniowany Cieniowany Ukryte linie usunięte Ukryte linie widoczne Przedstawienie krawędziowe 	 Q Q % III (Cieniowany z krawędziami Cieniowany Ukryte linie usunięte Ukryte linie widoczne Przedstawienie krawędziowe 	

Orientacja widoku. Gesty myszy

Podstawowe sposoby zmiany orientacji widoku są następujące:

W menu Orientacja widoku na pasku przezroczystym (rysunek 1.21).

Po wciśnięciu klawisza *Spacja* pojawia się okno *Orientacja*, w którym można np. wybrać widok *Normalny do* — (rysunek 1.22) (o ile nie zmieniono domyślnego skrótu klawiaturowego)

Rysunek 1.21.

Zmiana orientacji widoku na pasku przezroczystym

Rysunek 1.22. Okno Orientacja po wywołaniu klawiszem skrótu (standardowo jest to Spacja)

Obracanie kółka myszy pozwala zmniejszyć lub powiększyć widok — kierunek działania myszy można zmienić w opcjach (rysunek 1.23).

Rysunek 1.23. Zmiana wartości kąta obrotu za pomocą

obrotu za pomocą strzałek klawiatury — opcje systemu

Opcje syste	mu				
Widok	^	Odwróć kierunek Wpasuj w ekran p Obracanie widoku	powiększania/po orzy zmianie na s	omniejszania standardowe	kółkiem myszj widoki
		Klawisze strzałek :	15.00stopnie	Wolno	Szybko
		Prędkość myszy :			

Po naciśnięciu klawiszy strzałek z klawiatury następuje obrót o określony w opcjach kąt (rysunek 1.23).

Przesunięcie widoku bez zmiany powiększenia — przeciąganie myszą z wciśniętym klawiszem *Ctrl*+środkowy przycisk myszy (wciśnięte kółko).

Z zastosowaniem *Triady odniesienia* — zmiana widoku może odbywać się wg zasad opisanych w tabeli 1.3.

Za pomocą gestów myszy — przeciągnięcie z wciśniętym prawym przyciskiem myszy wyświetla orientację widoków. Najechanie z wciśniętym prawym przyciskiem na odpowiednią ikonę wywołuje widok.

Z menu *Narzędzia/Dostosuj* można wybrać liczbę gestów (4 lub 8) oraz przyporządkować polecenie do każdego z nich (rysunek 1.24).

Zmiana widoku z zastosowaniem Triady odniesienia

Орсја	Działanie
Kliknięcie osi	Ustawia widok z zaznaczoną osią normalnie do
Kliknięcie osi, która jest już normalna do ekranu	ekranu. Odwrócenie widoku o 180 stopni.
<i>Shift</i> +kliknięcie osi	Obrót o 90 stopni względem osi.
Ctrl+Shift+kliknięcie osi	Obrót o 90 stopni w przeciwnym kierunku.
<i>Alt</i> +kliknięcie osi	Obrót względem osi przy użyciu klawiszy strzałek o przyrost określony w części Narzędzia/Opcje/Opcje systemu/Widok.
Ctrl+Alt+kliknięcie osi	Obrót w przeciwnym kierunku

Rysunek 1.24.

Wywołanie polecenia Dostosuj, fragment opcji na karcie Gesty myszy, przykłady zmiany ustawienia: 4 gesty i 8 gestów

Poniżej (rysunek 1.25) przedstawiono przykład poleceń gestów myszy w szkicu (w oknie *Dostosuj* — po kliknięciu nazwy kolumny *Szkic* posortowane zostaną polecenia już przypisane) oraz przykład wywołania gestów w szkicu (po utworzeniu szkicu).

Rysunek 1.25.

Przykład poleceń gestów myszy w oknie Dostosuj

Kategori	Polecenie	Szkic 🔻	1.
Narzędzia	Prostokąt	₽ ⊕	11
Narzędzia	Inteligentny	tB	
Narzędzia	Ø Okrąg	@→	11
Narzędzia	Linia	•9	

Okno ekranu można podzielić na dwa lub cztery widoki. Przykład poniżej prezentuje podział na cztery widoki po wybraniu z menu *Okno/Okienko ekranu/Cztery widoki* (rysunek 1.26).

Po podzieleniu ekranu w każdym widoku triada odniesienia prezentuje orientację widoku

- orientacja ta nie może zostać zmieniona.

Istnieje możliwość wstawienia dowolnej liczby okien z menu *Okno/Nowe okno*, następnie za pomocą polecenia z menu *Okno/Sąsiadująco w pionie* można uzyskać widok jak po-niżej — w tak uzyskanych oknach orientację można dowolnie zmieniać (rysunek 1.27).

Rysunek 1.26. Podział okna ekranu na cztery widoki

Dostosowanie programu przez użytkownika

W tym rozdziale zostaną omówione podstawy dostosowywania programu do własnych potrzeb. W dalszej części książki pojawi się kilka przykładów zmiany ustawień w kontekście omawianych tematów.

Jak już wspomniano, okno opcji programu można wywołać z paska szybkiego dostępu (rysunek 1.28) lub z menu *Narzędzia/Opcje*.

Rysunek 1.28.

Pasek szybkiego dostępu

Skróty klawiaturowe można zdefiniować w menu *Narzędzia/Dostosuj*. W oknie *Dostosuj*, na karcie *Klawiatura*, wyświetlone są polecenia oraz skróty klawiaturowe (polecenia wy-świetlane są w zależności od wyboru kategorii) (rysunek 1.29).

Rysunek 1.29.

Przykład zdefiniowanych skrótów klawiaturowych — karta Klawiatura w oknie Dostosuj

Paski narzęc	zi Paski podręczne	Polecenia	Menu	Klawiatura	Gesty mys	zy Dostosowywanie
Kategori	i Polecenie			S	krót(y)	 Skrót wyszukiwania
Inne	📕 Filtr ścian			x		
Pomoc	Polecenia			w		
Wyszukiw	🗖 Wyszukaj polecenia			w		
Inne	• ⁷ Filtr wierzchołków			v		

Poniżej (rysunek 1.30) przedstawiono definicje własnych skrótów klawiaturowych (jeżeli wprowadzamy skrót klawiaturowy, który już jest zdefiniowany, pojawi się okno z ostrze-żeniem).

Rvsunek 1.30. Klawiatura Definiowanie nowych skrótów klawiaturowych Narzędzia Kategoria: v — okno Dostosuj Kategori Polecenie Skrót(y) а Narzędzia Prostokat.. P Narzędzia Okrag.. 0 Narzedzia 👼 Właściwości masy.. M Narzędzia Linia.. Ì.

Nie należy usuwać już zdefiniowanych skrótów klawiszem *Delete* — spowoduje to utworzenie nowego skrótu klawiaturowego i klawisz *Delete* nie będzie usuwał elementów szkicu lub operacji. Skróty należy usuwać za pomocą klawisza *Backspace*.

Paski narzędzi mogą być zmieniane na karcie Polecenia w oknie Dostosuj. Ikonę przycisku polecenia można przeciągnąć na dowolny pasek narzędzi. Na rysunku 1.31 przedstawiono przykład wstawienia poleceń Linia oraz Linia środkowa - po kliknięciu prawym przyciskiem myszy można wybrać sposób wyświetlania przycisku.

Rysunek 1.31.

Przykład zmiany

